

MINISTERUL FINANTELOR
Agenția Națională de Administrare Fiscală
Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Brașov
Serviciul Îndrumare, Asistență și Servicii Contribuabili

CONTRIBUȚII SOCIALE OBLIGATORII DATORATE PENTRU ALTE VENITURI DECÂT CELE SALARIALE

23 Octombrie 2024

Despre ce vom discuta

I. Contribuțiile sociale:

1. Cadrul general;
2. Contribuabilii/Plătitorii de venit la sistemul public de pensii;
3. Contribuabilii/Plătitorii de venit la sistemul de asigurări sociale de sănătate;

II. Venituri din activități independente și contribuțiile sociale datorate pentru acestea (inclusiv venituri din contracte de activitate sportivă):

1. Definiție și modalități de impozitare;
2. Contribuția de asigurări sociale de sănătate;
3. Contribuția de asigurări sociale;
4. Contracte de activitate sportivă - definiție, contribuții datorate;

III. Venituri din drepturi de proprietate intelectuală și contribuția de asigurare socială datorată;

IV. Alte venituri pentru care se datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate:

1. Definiție venituri;
2. Contribuția de asigurări sociale de sănătate;

V. Situații de exonerare de la plata CASS;

VI. Organul fiscal central competent pentru administrarea contribuabililor;

VII. Depunerea declarației unice;

VIII. Efectuarea plății obligațiilor fiscale.

I. Contribuțiile sociale

1. Cadrul general

Contribuțiile sociale obligatorii reprezintă o **prelevare obligatorie realizată în baza legii**, care are ca scop protecția persoanelor fizice obligate a se asigura împotriva anumitor riscuri sociale, în schimbul cărora aceste persoane beneficiază de drepturile acoperite de respectiva prelevare.

Contribuțiile sociale obligatorii reglementate prin Codul fiscal sunt următoarele:

- a) **contribuțiile de asigurări sociale datorate bugetului asigurărilor sociale de stat (CAS);**
- b) **contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate (CASS);**
- c) **contribuția asiguratorie pentru muncă datorată bugetului general consolidat, contribuție datorată în cazul veniturilor salariale.**

Contribuabilii/plătitorii de venit la **sistemul public de pensii** datorează, după caz, **contribuția de asigurări sociale** pentru unele categorii de venituri realizate din România și din afara României.

Contribuabilii/plătitorii de venit la **sistemul de asigurări sociale de sănătate** obțin calitatea de asigurat în acest sistem și datorează, după caz, **contribuția de asigurări sociale de sănătate** pentru unele categorii de venituri realizate din România și din afara României.

I. Contribuțiile sociale

1. Cadrul general

Reglementarea contribuțiilor sociale este cuprinsă în Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal*, la **Titlul V - Contribuții sociale obligatorii**, unde găsim:

- **Capitolul II** - Contribuțiile de asigurări sociale, datorate bugetului asigurărilor sociale de stat (art. 136 - 152);
- **Capitolul III** - Contribuțiile de asigurări sociale de sănătate, datorate bugetului Fondului național unic de asigurări sociale de sănătate (art. 153 - 183);
- **Capitolul IX** - Contribuția asiguratorie pentru muncă, datorată bugetului general consolidat, contribuție datorată în cazul **veniturilor salariale**.

*Codul fiscal împreună cu Normele metodologice date în aplicarea acestuia, actualizate la zi, pot fi vizualizate pe site-ul anaf.ro, secțiunea Asistență contribuabili/Legislație/Codul fiscal

I. Contribuțiile sociale

2. Contribuabilii/Plătitorii de venit la sistemul public de pensii

Următoarele persoane au calitatea de contribuabili/plătitori de venit la sistemul public de pensii, cu respectarea legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și a acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte*, după caz:

a) cetățenii români, cetățenii altor state sau apatrizii, pe perioada în care au, conform legii, domiciliul ori reședința în România;

b) cetățenii români, cetățenii altor state și apatrizii care nu au domiciliul sau reședința în România, în condițiile prevăzute de legislația europeană aplicabilă în domeniul securității sociale, precum și de acordurile privind sistemele de securitate socială la care România este parte, cu excepția nomazilor digitali**, în condițiile în care nomadul digital este prezent pe teritoriul României pentru o perioadă sau mai multe perioade care nu depășesc 183 de zile pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, care se încheie în anul calendaristic vizat;

* - începând cu data de 1 mai 2010, în relațiile cu celelalte state membre ale Uniunii Europene, România aplică, în domeniul securității sociale, Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială și Regulamentul (CE) nr. 987/2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004.

- pe site-ul anaf.ro se regăsesc acordurile de securitate socială accesând:

https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/AsistentaContribuabili_r/Acorduri_sec_sociala.pdf

** străinul care este angajat cu un contract de muncă la o companie înregistrată în afara României și care prestează servicii prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor sau care deține o companie înregistrată în afara României, în cadrul căreia prestează servicii prin utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor și poate desfășura activitatea de angajat sau activitatea din cadrul companiei, de la distanță, prin folosirea tehnologiei informației și comunicațiilor;

art. 2 lit. n⁴) OUG nr. 194/2002, art. 136 Cod fiscal

I. Contribuțiile sociale

3. Contribuabilii/Plătitorii de venit la sistemul de asigurări sociale de sănătate

Următoarele persoane au calitatea de contribuabili/plătitori de venit la sistemul de asigurări sociale de sănătate, cu respectarea prevederilor legislației europene aplicabile în domeniul securității sociale, precum și ale acordurilor privind sistemele de securitate socială la care România este parte*, după caz:

a) cetățenii români cu domiciliul sau reședința în România;

b) cetățenii străini și apatrizii care au solicitat și au obținut prelungirea dreptului de ședere temporară ori au domiciliul în România, **cu excepția nomazilor digitali****, în condițiile în care nomadul digital este prezent pe teritoriul României pentru o perioadă sau mai multe perioade care nu depășesc 183 de zile pe parcursul oricărui interval de 12 luni consecutive, care se încheie în anul calendaristic vizat;

c) cetățenii statelor membre ale **Uniunii Europene, Spațiului Economic European și ai Confederației Elvețiene** care nu dețin o asigurare încheiată pe teritoriul altui stat membru care produce efecte pe teritoriul României, care au solicitat și au obținut dreptul de a sta în România pentru o perioadă de peste 3 luni;

d) persoanele din statele membre ale **Uniunii Europene, Spațiului Economic European și Confederația Elvețiană** care îndeplinesc condițiile de **lucrător frontalier**** și desfășoară o activitate salariată sau independentă în România și care rezidă în alt stat membru în care se întorc de regulă zilnic ori cel puțin o dată pe săptămână;

* Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială și Regulamentul (CE) nr. 987/2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004.

**Lucrător frontalier = persoana care îndeplinește, cumulativ, următoarele condiții:

a) își exercită activitatea profesională pe teritoriul unui stat vecin, altul decât cel de domiciliu/reședință/rezidență, în baza unui contract de muncă valabil, încheiat pe durată nedeterminată sau pe durată determinată;

b) revine periodic, zilnic sau cel puțin săptămânal, în statul de domiciliu/reședință/rezidență.

art. 2 lit. n⁴) OUG nr. 194/2002, art. 1 Legea nr. 209/2020, art. 153 alin. (1) Cod fiscal

II. Venituri din activități independente

1. Definiție și modalități de impozitare

O persoană fizică care desfășoară **cu regularitate, în mod continuu**, o activitate **pe cont propriu urmărind obținerea de venituri** și care întrunește **criteriile** care definesc o activitate independentă, obține venituri cărora le sunt aplicabile prevederile Cap. II „Venituri din activități independente” din Titlul IV - ”Impozitul pe venit” din Codul fiscal.

Persoana fizică poate realiza aceste venituri **în mod individual și/sau într-o formă de asociere**, constituită potrivit dispozițiilor legale și care nu dă naștere unei persoane juridice.

art.67 alin. (1), art. 67¹ Cod fiscal, pct. 7 alin. (1)-(3) Titlul IV Norme Metodologice Cod fiscal (NM)

Persoanele fizice care desfășoară permanent, ocazional sau temporar o activitate economică, în România, au obligația de a se înregistra și autoriza la Oficiul Registrului Comerțului, în condițiile O.U.G. nr. 44/2008, și pot desfășura activitățile în calitate de **persoane fizice autorizate**, întreprinzători titulari ai unei **întreprinderi individuale** sau membri ai unei **întreprinderi familiale**.

art. 3, art. 4 și art. 6 OUG nr. 44/2008

Tot în categoria venituri din activități independente sunt cuprinse și **veniturile din profesii liberale** obținute de către: medici, avocați, notari publici, executori judecătorești, experți tehnici și contabili, contabili autorizați, auditori financiari, consultanți fiscali, arhitecți, traducători, sportivi, precum și alte persoane fizice cu profesii reglementate în condițiile legii.

art.67 alin. (2), pct. 7 alin. (8) Titlul IV Norme Metodologice Cod fiscal (NM)

II. Venituri din activități independente

1. Definiție și modalități de impozitare

1. Pe baza normei anuale de venit, opțional, pentru unele venituri

Contribuabilii care realizează venituri din **activități independente prevăzute în nomenclatorul activităților** pentru care venitul net se poate determina pe baza normelor anuale de venit, altele decât venituri din profesii liberale.

Normele de venit și coeficienții de corecție sunt publicați pe pe site-ul www.anaf.ro/static/anaf.ro/static/10/Anaf/AsistentaContribuabili_r/NormeVenit2024/Norme_venit_2024.html

Norma de venit pentru fiecare activitate desfășurată de contribuabil nu poate fi mai mică decât salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, în vigoare la momentul stabilirii acesteia, înmulțit cu 12 (**anul 2025: $3700 \times 12 = 44400$ lei**); art. 69 Cod fiscal, pct. 8 Titlul IV NM, Ordin ANAF nr. 6/2024, Ordin MF nr. 925/2017 privind aprobarea Nomenclatorului activităților independente pentru care venitul net se poate determina pe baza normelor anuale de venit (...)

2. În sistem real, pe baza datelor din contabilitate

Venitul net anual din activități independente se determină în sistem real, pe baza datelor din contabilitatea în partidă simplă, ca diferență între venitul brut și cheltuielile deductibile efectuate în scopul realizării de venituri.

art. 68 alin. (1) Cod fiscal, Ordin MF nr. 170/2015

Pentru veniturile din activități independente se datorează CAS și CASS în condițiile prezentate în continuare.

II. Venituri din activități independente

2. Contribuția de asigurări sociale - Bază de calcul

CAS se determină de către contribuabil în cazul în care veniturile sale nete estimate* sunt cel puțin egale cu un plafon, prin aplicarea cotei de 25% asupra bazei de calcul aleasă de contribuabil.

* se cumulează **veniturile nete** sau **normele anuale de venit** din activități independente, veniturile brute realizate în baza contractelor de activitate sportivă (AS), precum și veniturile nete din drepturi de proprietate intelectuală (DPI), care se estimează a se realiza în anul curent.

art.148 alin. (1) și alin. (2), art. 151 alin. (1) Cod fiscal

Plafon: 12 salarii minime brute pe țară.

Venitul net anual/norma de venit ajustată (**VNA/NA**)

Baza anuală de calcul CAS

↓
între 12 salarii minime brute pe țară inclusiv și 24 de salarii minime brute pe țară;

↓
Venitul ales de contribuabil, care nu poate fi mai mic decât:
12 salarii minime brute pe țară (An 2024 = 39600 lei, An 2025 = 44400)

cel puțin egal cu 24 de salarii minime brute pe țară.

↓
Venitul ales de contribuabil, care nu poate fi mai mic decât:
24 de salarii minime brute pe țară (An 2024 = 79200 lei, An 2025=88800 lei) art. 148 Cod fiscal alin.(1) și alin.(2)

II. Venituri din activități independente

2. Contribuția de asigurări sociale - Obligații declarative și de plată

I. Până în **25 mai anul curent**, persoana fizică stabilește **CAS estimat - 25% x venitul ales***

* **nu mai puțin de 12 salarii minime**, dacă VNA/NA estimate sunt între 12, inclusiv și 24 de salarii minime sau

* **nu mai puțin de 24 salarii minime** dacă VNA/NA estimate sunt cel puțin egale cu 24 de salarii minime)

și o declară în **Declarația unică estimativă** (Formular 212 - Capitol II).

Dacă persoana începe activitatea în cursul anului, stabilește și declară CAS estimat și o declară în Declarația unică estimativă, în termen de **30 de zile** de la data începerii activității (excepție - cei care încep activitatea în luna decembrie și care vor completa direct **Declarația unică finală** Capitolul I până în 25 mai anul următor).

art. 148 alin. (1), art. 151 alin. (1) alin. (3), alin. (10) Cod fiscal

II. Până în **25 mai anul următor**, persoana fizică stabilește **CAS definitiv - 25% x venitul ales***

* **nu mai puțin de 12 salarii minime**, dacă VNA/NA realizate sunt între 12, inclusiv și 24 de salarii minime sau

* **nu mai puțin de 24 salarii minime** dacă VNA/NA realizate sunt cel puțin egale cu 24 de salarii minime)

și o declară în **Declarația unică finală** (Formular 212 - Capitol I).

! Dacă **CAS estimat = CAS definitiv** nu se mai completează Declarația unică finală, Capitolul I, secțiunea CAS. art. 151 alin. (1), alin. (3¹)-(3²) Cod fiscal

Declarare

Plată

Până în **25 mai anul următor** obținerii veniturilor.

Se pot efectua plăți reprezentând contribuția de asigurări sociale datorată, oricând până la împlinirea termenului de plată. art. 151 alin. (20), alin. (22) Cod fiscal

II. Venituri din activități independente

2. Contribuția de asigurări sociale - Alte aspecte

De reținut:

- **! Nu datorează CAS pensionarii și persoanele fizice asigurate în sisteme proprii de asigurări sociale**, care nu au obligația asigurării în sistemul public de pensii.
art. 150 alin. (1) Cod fiscal

- Dacă veniturile estimate sunt mai mici decât cel puțin 12 salarii minime persoana fizică **poate opta** pentru asigurare prin declararea CAS în **Declarația unică estimativă**, până la data de 25 mai a anului curent și plata acesteia până cel târziu 25 mai a anului următor.

Baza de calcul este venitul ales care nu poate fi mai mic de 12 salarii minime brute pe țară.

! Atenție: plățile făcute în contul CAS nu se restituie, acestea fiind valorificate la stabilirea elementelor necesare determinării pensiei.

art. 148 alin. (3), art. 151 alin. (18) Cod fiscal

II. Venituri din activități independente

3. Contribuția de asigurări sociale de sănătate

CASS se determină de către contribuabil prin aplicarea cotei de 10% asupra bazei de calcul care diferă în funcție de veniturile obținute.

art. 170 alin. (1), art. 174 alin. (1) Cod fiscal

De reținut că începând cu anul 2024:

- Se menține obligația **autoimpunerii** (stabilirea, declararea și plata CASS declarat de către titularul veniturilor);
- Veniturile din activități independente **nu se mai cumulează** cu alte venituri pentru determinarea obligației de plată a CASS;
- CASS se determină ca procent din venitul net din activități independente;
- **Toate persoanele** care obțin venituri din activități independente **datorează CASS** întrucât aceste venituri nu se mai raportează la un plafon sub care nu se datorează CASS;
- CASS **se poate deduce** în vederea stabilirii venitului net impozabil.

art. 170 alin. (1)-(2), art. 174 alin. (9) art. 118 alin. (2) lit. b) Cod fiscal

II. Venituri din activități independente

3. Contribuția de asigurări sociale de sănătate - Baza de calcul

Venitul net anual/norma ajustată (**VNA/NA**)

Baza de calcul CASS

Venitul net anual/norma anuală de venit ajustată după caz, este între 6 și 60 de salarii minime brute pe țară

Venitul net anual realizat/norma anuală de venit, ajustată, după caz

Venitul net anual sau norma anuală de venit, ajustată, după caz, este mai mare decât 60 de salarii minime brute pe țară

60 de salarii minime brute pe țară
(an 2025 = 222.000 lei)

Venitul net anual sau norma anuală de venit, ajustată, după caz, este mai mic decât 6 salarii minime brute pe țară.

6 salarii minime brute pe țară
(an 2025 = 22.200 lei)

art. 170 alin. (1), art. 174 alin. (5) Cod fiscal

!Baza de calcul rămâne venitul net anual realizat/norma anuală de venit, ajustată, după caz, pentru persoana care:

- a realizat în anul fiscal precedent venituri din salarii și asimilate salariilor la un nivel cel puțin egal cu 6 salarii minime brute pe țară, în vigoare în perioada în care au fost realizate veniturile **sau**
- a realizat în anul fiscal precedent venituri din celelalte categorii pentru care datorează CASS (chirii, agricole, investiții etc.), la un nivel cel puțin egal cu 6 salarii minime brute pe țară **sau**
- s-a încadrat în anul fiscal precedent în categoriile de persoane exceptate de la plata CASS prevăzute la art. 154 alin. (1) lit. a) - c) și e) - g).

art. 174 alin. (9)-(10) Cod fiscal

II. Venituri din activități independente

3. Contribuția de asigurări sociale de sănătate - art. 154 alin. (1) lit. a) - c) și e) - f)

Art. 154 Cod Fiscal

(1) Următoarele categorii de persoane fizice sunt exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate:

a) **copiii** până la vârsta de 18 ani, **tinerii** de la 18 ani până la vârsta de 26 de ani, dacă sunt elevi, inclusiv absolvenții de liceu, până la începerea anului universitar, dar nu mai mult de 3 luni de la terminarea studiilor, ucenici sau studenți, **studenții-doctoranzi**, precum și persoanele care urmează modulul instruirii individuale, pe baza cererii lor, pentru a deveni soldați sau gradați profesioniști. **Dacă realizează venituri din cele prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. a), b) și f) (salarii, venituri din activități independente, agricole, silvicultură și piscicultură) pentru aceste venituri datorează CASS;**

b) **tinerii** cu vârsta de până la 26 de ani care provin din sistemul de protecție a copilului. **Dacă realizează venituri din cele prevăzute la art. 155 alin. (1) lit. a), b) și f), pentru aceste venituri datorează contribuție CASS;**

c) **soțul, soția și părinții fără venituri proprii, aflați în întreținerea unei persoane asigurate;**

e) **persoanele cu handicap**, pentru veniturile obținute în baza Legii nr. 448/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

f) **bolnavii cu afecțiuni incluse în programele naționale de sănătate stabilite de Ministerul Sănătății**, până la vindecarea respectivei afecțiuni;

g) **femeile însărcinate și lăuzele;**

II. Venituri din activități independente

3. Contribuția de asigurări sociale de sănătate - obligații declarative și de plată

I. Până în **25 mai anul curent**, persoana fizică stabilește **CASS estimat - 10% x VNA/NA estimată (nu mai mult de 60 salarii minime)**, și o declară în **Declarația unică estimativă** (Formular 212 - Capitol II).

Dacă persoana începe activitatea în cursul anului, stabilește și declară CASS estimat și o declară în **Declarația unică estimativă**, în termen de 30 de zile de la data începerii activității (excepție - cei care încep activitatea în luna decembrie și care vor completa direct **Declarația unică finală** Capitolul I până în 25 mai anul următor).

art. 170 alin. (1), 174 alin. (1)-(2) Cod fiscal

Declarare

II. Până în **25 mai anul următor**, persoana fizică stabilește **CASS definitiv**:

- **10% x VNA/NA realizată** (VNA/NA realizată este între 6 și 60 salarii minime)
- **10% x 60 salarii minime** (VNA/NA realizată este peste 60 salarii minime)
- **10% x 6 salarii minime** (VNA/NA realizată este sub 6 salarii minime, cu excepțiile prevăzute de lege, menționate anterior)

și o declară în **Declarația unică finală** (Formular 212 - Capitol I).

! Dacă **CASS estimat = CASS definitiv**, nu se mai completează Declarația unică finală, Capitolul I, secțiunea CASS.

art. 170 alin. (1), 174 alin. (1)-(3) Cod fiscal

Plată

Până în **25 mai anul următor** obținerii veniturilor

Se pot efectua plăți reprezentând contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată, oricând până la împlinirea termenului de plată.

174 alin. (14)-(15) Cod fiscal

II. Venituri din activități independente

3. Contribuția de asigurări sociale de sănătate - obligații declarative

II.2.2. Date privind contribuția de asigurări sociale de sănătate estimată

(lei)

Pentru anul 2024, salariul minim = 3300 lei;
Declaratie initiala: Optiunile A.1,A.2, A.3, B, C sau D se pot activa cate una si numai una
Declaratie rectificativa: Se accepta si combinatiile de optiuni A.1,2,3 + C, A.1,2,3 + D, B+C, B+D sau C+D

**) Se completează cu suma veniturilor nete anuale realizate/brute sau norma anuală de venit, respectiv norma anuală de venit ajustată, după caz, din una sau mai multe surse din activități independente, altele decât cele realizate în baza contractelor de activitate sportivă, pentru care se aplică reținerea la sursă a contribuției de asigurări sociale de sănătate. Baza anuală de calcul al contribuției de asigurări sociale de sănătate nu poate fi mai mare decât cea corespunzătoare unei baze anuale de calcul egală cu nivelul de 60 salarii minime brute pe țară în vigoare la 25 mai inclusiv a anului pentru care se datorează contribuția.

CASS estimată pentru veniturile din activități independente prevăzute la art.155 alin.(1) lit.b) din Codul fiscal

1.Baza anuală de calcul al CASS **)

2.CASS datorată (rd.1. x 10%)

CASS estimată pentru veniturile prevăzute la art.155 alin.(1) lit.c) - h) din Codul fiscal

Total venit estimat pentru încadrarea ca plătitor de CASS

A.1.Obțin venituri între 6 salarii minime brute, inclusiv și 12 salarii minime brute

CASS = 10% x 6 salarii minime brute

A.2.Obțin venituri între 12 salarii minime brute, inclusiv și 24 salarii minime brute

CASS = 10% x 12 salarii minime brute

A.3.Obțin venituri cel puțin egale cu 24 salarii minime brute

CASS = 10% x 24 salarii minime brute

B.Obțin venituri sub plafonul minim și optez pentru plata CASS

CASS = 10 % x nr.luni x salariul minim

Numarul de luni trebuie sa fie o valoare intreaga între 1 și 12

II. Venituri din activități independente

4. Contracte de activitate sportivă - definire, contribuții datorate

*Participanții la activitatea sportivă cum sunt: sportivii, medicii, asistenții medicali, maseurii, kinetoterapeuții, cercetătorii, pot încheia **contracte de activitate sportivă** potrivit Legii educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare.*

Activitatea desfășurată în baza contractului de activitate sportivă este activitate independentă, indiferent de modul de organizare și desfășurare a acesteia, iar veniturile realizate în baza contractului de activitate sportivă sunt venituri din activități independente.

Aceste activități nu pot fi reconsiderate ca activități dependente conform criteriilor prevăzute la art. 7 pct. 1-3 Cod fiscal **art. 14² și art. 67¹ alin. (1¹) Legea 69/2000**

Contribuabilii care realizează venituri în baza contractelor de activitate sportivă **datorează impozit pe venit și contribuții sociale, prin reținere la sursă de către plătitorii veniturilor**, persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă.

Impozitul pe venit se reține la sursă în momentul plății venitului, în cotă de 10% din venitul brut din care se deduce CASS datorată și reținută la sursă, începând cu veniturile anului 2024.

art. 68¹ Cod fiscal

II. Venituri din activități independente

4. Contracte de activitate sportivă - definire, contribuții datorate

Contribuțiile sociale se determină, se rețin, se plătesc și se declară de plătitorul veniturilor prin aplicarea cotelor de 25% (CAS) și 10% (CASS) asupra bazelor de calcul specifice. Beneficiarul nu are obligații declarative și de plată, cu excepțiile de mai jos:

Venitul ales de contribuabil, care nu poate fi mai mic decât :

- a) 12 salarii minime brute pe țară, în cazul veniturilor realizate cuprinse între 12 inclusiv și 24 salarii minime brute pe țară;
- b) nivelul a 24 salarii minime brute pe țară, în cazul veniturilor realizate cel puțin egale cu 24 salarii minime brute pe țară.

Dacă **venitul brut** estimat a se realiza pe fiecare sursă de venit, este sub nivelul 12/24 salarii minime, iar **nivelul venitului brut cumulat realizat este de cel puțin 12/24 salarii minime brute pe țară**, *beneficiarul venitului* are obligația declarării CAS în **Declarația unică finală** și plății acesteia. [art. 148 Cod fiscal]

Venitul brut anual, care nu poate fi mai mare decât 60 de salarii minime brute.

- Dacă **venitul brut** anual este mai mic decât 6 salarii minime brute, *beneficiarul venitului* depune **Declarația unică finală** până la data de 25 mai inclusiv a anului următor și declară diferența de CASS datorată până nivelul bazei de calcul egală cu 6 salarii minime brute, cu excepțiile prevăzute de lege, menționate la pag. 13;
- Dacă **venitul brut** anual, obținut din contractele de activitate sportivă de la mai mulți plătitori de venituri, este mai mare decât 60 de salarii minime brute pe țară, *beneficiarul venitului* depune **Declarația unică finală**, recalculează CASS și declară impozitul pe venit datorat pentru diferența de CASS rezultată în plus, în urma recalculării. Diferența de CASS rezultată în plus se compensează/restituie conform Codului de procedură fiscală. [art. 170 alin. (1), art. 174 alin. (4) -(8) Cod fiscal]

Baza anuală
CAS

Baza anuală
CASS

III. Venituri din drepturi de proprietate intelectuală și contribuția de asigurare socială datorată

Veniturile din valorificarea sub orice formă a drepturilor de proprietate intelectuală (DPI) provin din drepturi de autor și drepturi conexe dreptului de autor, inclusiv din crearea unor lucrări de artă monumentală, brevete de invenție, desene și modele, mărci și indicații geografice, topografii pentru produse semiconductoare și altele asemenea.

Venitul net = Venit brut - 40% x venitul brut

Impozitul = 10% x venitul net

Impozitul:

- se reține la sursă, la momentul plății veniturilor de către plătitorii de venituri - persoane juridice sau alte entități care au obligația de a conduce evidență contabilă;
- se stabilește, se declară și se plătește de beneficiarul veniturilor dacă veniturile sunt primite de la alți plătitori decât cei care au obligația de a conduce evidență contabilă.

Contribuabilii pot opta pentru determinarea **venitului net** în sistem real.

[art. 70-73 Cod fiscal]

III. Venituri din drepturi de proprietate intelectuală și contribuția de asigurare socială datorată

Pentru veniturile din drepturi de proprietate intelectuală se datorează **CAS și CASS** care, în cazul în care impozitul se reține la sursă, se determină, se rețin, se plătesc și se declară de plătitorul veniturilor prin aplicarea cotelor de 25% (CAS) și 10% (CASS) asupra bazelor de calcul specifice.

CAS se datorează în cazul în care venitul net anual este cel puțin egal cu 12 salarii minime brute. [art. 148 alin. (1), art. 155 alin. (1) lit. c) Cod fiscal]

Venitul ales de contribuabil, care nu poate fi mai mic decât:

- **12 salarii minime brute pe țară**, în cazul veniturilor realizate cuprinse între 12 inclusiv și 24 salarii minime brute pe țară;
- **24 salarii minime brute pe țară**, în cazul veniturilor realizate cel puțin egale cu 24 salarii minime brute pe țară.

Cum se procedează:

- Contribuabilul obține venituri de la un singur plătitor: în contractul încheiat între părți se desemnează plătitorul de venit în vederea calculării, reținerii și plății contribuției prin reținere la sursă, precum și venitul ales pentru care datorează contribuția, în anul în curs. Nivelul contribuției calculate și reținute la fiecare plată de către plătitorul de venit este cel stabilit de părți, până la concurența contribuției aferente venitului ales precizat în contract.
- Contribuabilul obține venituri de la mai mulți plătitori și veniturile nete estimate a se realiza de la cel puțin un plătitor de venit sunt egale sau mai mari decât nivelul a 12 salarii minime brute pe țară: contribuabilul desemnează prin contractul încheiat între părți plătitorul de venit de la care venitul realizat este cel puțin egal cu 12 salarii minime brute pe țară și care are obligația să calculeze, să rețină și să plătească contribuția, în anul în curs.

[art. 151 alin. (5), (6) Cod fiscal]

Baza anuală
CAS

III. Venituri din drepturi de proprietate intelectuală și contribuția de asigurare socială datorată

Beneficiarul nu are obligații declarative și de plată, cu următoarele excepții:

- Contribuabilul obține venituri de la mai mulți plătitori și venitul net de la fiecare plătitor este sub nivelul a 12 salarii minime, însă nivelul venitului net cumulat realizat este de cel puțin 12 salarii minime;

În această situație contribuabilul declară CAS datorat în **Declarația unică finală**, în cotă de 25% din venitul ales care nu poate fi mai mic decât 12 sau 24 salarii minime, în funcție de venitul realizat;

- Contribuabilului i s-a reținut o contribuție aferentă unei baze de calcul mai mici decât nivelul a 24 de salarii minime brute pe țară, iar nivelul venitului net cumulat realizat **este cel puțin egal cu 24 de salarii minime brute pe țară.**

În această situație contribuabilul declară CAS datorat în **Declarația unică finală**, în cotă de 25% din venitul ales care nu poate fi mai mic decât 24 salarii minime, iar contribuția reținută de către plătitorul de venit este luată în calcul la stabilirea CAS rămasă de plată.

Plătitorii de venituri eliberează la solicitarea contribuabilului o informare cu privire la nivelul CAS reținute la sursă.

! Nu datorează CAS pentru veniturile din drepturi de proprietate intelectuală obținute persoanele care obțin și venituri din salarii și asimilate salariilor.

art. 151 alin. (6¹) - (7) Cod fiscal

IV. Alte venituri pentru care se datorează CASS, inclusiv drepturi de proprietate intelectuală

Pentru următoarele categorii de venituri contribuabilii datorează contribuția de asigurări sociale de sănătate (CASS), prin autodeclarare ori reținere la sursă, în funcție de natura veniturilor, **dacă veniturile sunt cel puțin egale cu plafonul stabilit de lege:**

- Venituri din drepturi de proprietate intelectuale, definite conform art. 70;
- Venituri din asocierea cu o persoană juridică, plătitor de impozit pe profit sau plătitor de impozit pe veniturile microîntreprinderii, pentru care sunt aplicabile prevederile art. 125;
- Venituri din cedarea folosinței bunurilor, definite conform art. 83;
- Venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură, definite conform art. 103;
- Venituri din investiții, definite conform art. 91;
- Venituri din alte surse, definite conform art. 114.

Nu se datorează CASS pentru venituri din premii și jocuri de noroc, venituri din pensii, venituri din transferul proprietății imobiliare

[art. 155 alin. (1) lit. c)-h) Cod fiscal]

IV. Alte venituri pentru care se datorează CASS

1. Definiere venituri din asocierea cu o persoană juridică

Asociații, persoane fizice pot încheia contracte de asociere cu persoane juridice plătitoare de impozit pe profit ori cu persoane plătitoare de impozit pe veniturile microîntreprinderilor (de ex. asocieri în participațiune)

În cazul asocierilor cu o persoană juridică plătitoare de impozit pe profit:

- se distribuie **un/o venit net/pierdere netă** asociatului persoană fizică proporțional cu cota procentuală de participare corespunzătoare contribuției, conform contractului de asociere, stabilit pe baza regulilor prevăzute la titlul “Impozit pe profit”; impozitul datorat de persoana fizică se calculează, se reține și se plătește de către persoana juridică potrivit regulilor prevăzute la titlul “Impozit pe profit” și reprezintă impozit final;
- contribuabilul persoană fizică nu are obligații fiscale privind impozitul.

În cazul asocierilor cu o persoană juridică plătitoare de impozit pe veniturile microîntreprinderilor:

- pentru impunerea veniturilor distribuite asociatului persoană fizică proporțional cu cota procentuală de participare corespunzătoare contribuției, conform contractului de asociere, se aplică regulile prevăzute la titlul “Impozit pe veniturile microîntreprinderilor”
- impozitul datorat de persoana fizică se calculează, se reține și se plătește de către persoana juridică potrivit regulilor prevăzute la titlul “Impozit pe veniturile microîntreprinderilor” și reprezintă impozit final;
- contribuabilul persoană fizică nu are obligații fiscale privind impozitul.

IV. Alte venituri pentru care se datorează CASS

1. Definiție venituri din cedarea folosinței bunurilor

Cedarea folosinței bunurilor:

→ Închirierile obișnuite

- veniturile din închirieri și subînchirieri de bunuri mobile și imobile (locuințe, case de vacanță, garaje, terenuri, inclusiv părți din acestea, mijloace de transport, etc.), în baza unor contracte de închiriere/subînchiriere, uzufruct și altele asemenea;
- veniturile din arendarea bunurilor agricole

→ Închirieri în scop turistic - veniturile obținute de către proprietar din închirierea în scop turistic a camerelor situate în locuințe proprietate personală, indiferent de numărul de locuințe în care sunt situate acestea. Diferă de închirierea obișnuită prin faptul că:

- veniturile pot fi obținute doar de proprietar
- prin închirierea în scop turistic se oferă posibilitatea de ședere pentru o perioadă de **minimum 24 de ore și maximum 30 de zile** într-un an calendaristic oricărei persoane care călătorește în scop turistic în afara mediului său obișnuit de viață.

În vederea încadrării în plafonul CASS ținem cont de **venitul net** în cazul închirierilor/subînchirierilor (chirie - 20% chirie), arendă (arendă - 20% arendă) și închirieri în scop turistic a mai mult de 5 camere (venit brut-cheltuieli deductibile).

În cazul închirierilor în scop turistic a până la 5 camere inclusiv ținem cont de **norma de venit**.

[art. 83-89 Cod fiscal]

IV. Alte venituri pentru care se datorează CASS

1. Definiere venituri din investiții

Veniturile din investiții: veniturile din dividende; veniturile din dobânzi; câștigurile din transferul titlurilor de valoare și orice alte operațiuni cu instrumente financiare, inclusiv instrumente financiare derivate; câștigurile din transferul aurului de investiții, definit potrivit legii; veniturile din lichidarea unei persoane juridice.

Dividendul reprezintă o distribuție în bani sau în natură, efectuată de o persoană juridică unui participant, drept consecință a deținerii unor titluri de participare la acea persoană juridică.

Dobânda reprezintă orice sumă ce trebuie plătită sau primită pentru utilizarea banilor, indiferent dacă trebuie să fie plătită sau primită în cadrul unei datorii, în legătură cu un depozit sau în conformitate cu un contract de leasing financiar, vânzare cu plata în rate sau orice vânzare cu plata amânată.

Câștigul/pierderea din transferul titlurilor de valoare, altele decât instrumentele financiare derivate, reprezintă diferența pozitivă/negativă realizată între valoarea de înstrăinare/prețul de vânzare și valoarea lor fiscală, după caz, pe tipuri de titluri de valori.

Câștigul net anual/pierderea netă anuală se determină ca diferență între câștigurile și pierderile înregistrate în cursul anului fiscal respectiv, cumulat de la începutul anului din transferul titlurilor de valoare, și orice alte operațiuni cu instrumente financiare, inclusiv instrumente financiare derivate, precum și din transferul aurului de investiții, definit potrivit legii.

În cazul tranzacțiilor prin intermediari, aceștia calculează și rețin la sursă impozitul prin aplicarea unei cote de 1% sau 3% asupra fiecărui **câștig** din transferul titlurilor de valoare care au fost dobândite și înstrăinate într-o perioadă mai mare de 365 de zile, inclusiv, de la data dobândirii.

[art. 7 pct. 11, 12, art. 91-98 Codul fiscal]

IV. Alte venituri pentru care se datorează CASS

1. Definiere venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură

Veniturile din activități agricole cuprind veniturile obținute individual sau într-o formă de asociere, fără personalitate juridică, din:

- a) cultivarea produselor agricole vegetale;
- b) exploatarea plantațiilor viticole, pomicole, arbuștilor fructiferi și altele asemenea;
- c) creșterea și exploatarea animalelor, inclusiv din valorificarea produselor de origine animală, în stare naturală.

Venitul dintr-o activitate agricolă se stabilește pe bază de **norme de venit** pentru anumite de produse vegetale/animale prevăzute în tabelul de la **art.105 din Codul fiscal**.

Pentru celelalte produse vegetale/animale se determină un **venit net**, în sistem real, pe baza datelor din contabilitate.

Veniturile din silvicultură și piscicultură reprezintă veniturile obținute din recoltarea și valorificarea produselor specifice fondului forestier național, respectiv a produselor lemnoase și nelemnoase, precum și cele obținute din exploatarea amenajărilor piscicole.

Veniturile din silvicultură și piscicultură se supun impunerii în sistem real determinându-se un **venit net** pe baza datelor din contabilitate.

[art. 103 - 107 Codul fiscal]

IV. Alte venituri pentru care se datorează CASS

1. Definiție venituri din alte surse

Venituri din alte surse = orice venituri identificate ca fiind impozabile, care nu se încadrează în categoriile prevăzute la [art. 61 din Codul fiscal](#):

- venituri din activități independente
- venituri din drepturi de proprietate intelectuală;
- venituri din salarii și asimilate salariilor;
- venituri din cedarea folosinței bunurilor;
- venituri din investiții;
- venituri din pensii;
- venituri din activități agricole, silvicultură și piscicultură;
- venituri din premii și din jocuri de noroc;
- venituri din transferul proprietăților imobiliare;

și nici în categoria **veniturilor neimpozabile** în conformitate cu [art. 62 din Codul fiscal](#).

În vederea încadrării în plafonul CASS ținem cont de:

- **venit brut**, în cazul veniturilor cu reținere la sursă a unui impozit final,
- **venit impozabil** în cazul **veniturilor** obținute de către alte persoane decât titularul dreptului de proprietate ca urmare a valorificării dreptului de creanță dobândit în legătură cu restituirea imobilelor preluate în mod abuziv și a **veniturilor** obținute de cedent ca urmare a cesiunii de creanță, respectiv de cesionar din realizarea venitului din creanțele respective, și
- **câștig** în cazul veniturilor din transferul de monedă virtuală.

[[art. 61](#), [art. 114 - 117 Codul fiscal](#)]

IV. Alte venituri pentru care se datorează CASS

2. Contribuția de asigurări sociale de sănătate

Asigurare obligatorie

Se datorează CASS **obligatoriu** dacă persoanele fizice estimează venituri a căror valoare **cumulată* este cel puțin egală cu plafonul anual reprezentat de 6 salarii minime brute pe țară** (an 2025 - $6 \times 3700 = 22200$).

- * Încadrarea în plafonul anual se efectuează prin cumularea următoarelor venituri:
- **venitul net** din **drepturi de proprietate intelectuală**, stabilit după acordarea cotei de cheltuieli forfetare, precum și **venitul net** din drepturi de proprietate intelectuală stabilit în sistem real;
 - **venitul net** distribuit din **asocieri cu persoane juridice**, plătitoare de impozit pe profit sau pe veniturile microîntreprinderilor;
 - **venitul net** sau **norma de venit**, pentru veniturile din **cedarea folosinței bunurilor**;
 - **venitul și/sau câștigul/câștigul net** din **investiții**, stabilit conform art. 94-97. În cazul veniturilor din dobânzi se iau în calcul sumele plătite, **diminuate cu impozitul reținut**, iar în cazul veniturilor din dividende se iau în calcul dividendele plătite, **diminuate cu impozitul reținut**, distribuite începând cu anul 2018;
 - **venitul net** sau **norma de venit**, pentru veniturile din **activități agricole, silvicultură și piscicultură**;
 - **venitul brut și/sau venitul impozabil din alte surse.**

[art. 170 Codul fiscal]

IV. Alte venituri pentru care se datorează CASS

2. Contribuția de asigurări sociale de sănătate

Venitul cumulat realizat

Între 6 salarii minime brute pe țară inclusiv și 12 salarii minime brute pe țară;

Baza de calcul CASS

6 salarii minime brute pe țară, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice estimative

Între 12 salarii minime brute pe țară inclusiv și 24 de salarii minime brute pe țară;

12 salarii minime brute pe țară, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice estimative

Cel puțin egale cu 24 de salarii minime brute pe țară;

24 salarii minime brute pe țară, în vigoare la termenul de depunere a declarației unice estimative

CASS = 10% x Baza de calcul

IV. Alte venituri pentru care se datorează CASS

2. Contribuția de asigurări sociale de sănătate- obligații declarative și de plată

I. Până în **25 mai anul curent**, ori în **30 de zile de la obținerea veniturilor**, dacă persoana estimează că va obține venituri din alte surse sau începe să realizeze astfel de venituri* cel puțin egale cu plafonul, va declara **CASS estimat** în **Declarația unică estimativă, Capitolul II, subsecțiunea "Date privind contribuția de asigurări sociale de sănătate (CASS) estimată"**.
*Persoanele care încep să realizeze venituri în luna decembrie, vor completa în anul următor direct Declarația unică finală, Capitolul I, secțiunea CASS.

[art. 174¹ alin. (3), (14), (16), Codul fiscal]

II. Până în **25 mai anul următor**, persoana fizică stabilește obligația privind **CASS definitiv** (inclusiv dacă a estimat inițial că nu datorează CASS, fiind sub plafon) și o declară în **Declarația unică finală, secțiunea „Date privind contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată”**.

! Dacă CASS estimat = CASS definitiv, nu se mai completează Declarația unică finală, Capitolul I, secțiunea CASS.

! Dacă persoana fizică a estimat că obține venituri cel puțin egale cu **plafonul de 6 salarii minime însă realizează** un venit net anual cumulat **sub nivelul a 6 salarii minime brute pe țară**, aceasta **datorează CASS la baza de calcul de 6 salarii minime brute pe țară** și depune **Declarația unică finală** cu excepția situațiilor în care, în anul de realizare a veniturilor:

a) a obținut venituri din salarii și asimilate salariilor pentru care datorează CASS la un nivel cel puțin egal cu 6 salarii minime brute pe țară în vigoare în perioada în care au fost realizate veniturile;

b) s-a încadrat în categoriile de persoane exceptate de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate prevăzute la art. 154 alin. (1);

c) a obținut venituri din activități independente pentru care datorează CASS la un nivel cel puțin egal cu 6 salarii minime brute pe țară.

[art. 174¹ alin. (4), (5), (7) Codul fiscal]

Declarare

Plată

Până în **25 mai anul următor** obținerii veniturilor

[art. 174 alin. (14) Codul fiscal]

IV. Alte venituri pentru care se datorează CASS

2. Contribuția de asigurări sociale de sănătate

Pentru următoarele venituri, **plătitorii** au obligații declarative și de plată a CASS:

- **drepturi de proprietate intelectuală, pentru care impozitul se reține la sursă;**
- **arendă;**
- **asocieri cu persoane juridice plătitori de impozit pe profit sau de impozit pe veniturile microîntreprinderilor.**

Cum se procedează:

- Dacă veniturile sunt obținute de la un singur plătitor de venit, iar nivelul net estimat al acestor venituri, pentru anul curent, este cel puțin egal cu 6 salarii minime brute pe țară - beneficiarul veniturilor **desemnează plătitorul de venit** în vederea calculării, reținerii și plății contribuției prin reținere la sursă, în anul în curs.
- Dacă veniturile sunt realizate din mai multe surse și/sau categorii de venituri, iar veniturile nete estimate a se realiza de la cel puțin un plătitor de venit sunt egale sau mai mari decât nivelul a 6 salarii minime brute pe țară, contribuabilul **desemnează**, prin contractul încheiat între părți, **plătitorul de venit de la care venitul realizat este cel puțin egal cu 6 salarii minime brute pe țară și care are obligația să calculeze să rețină și să plătească CASS.**

Nivelul contribuției calculate și reținute la fiecare plată de către plătitorul de venit este cel stabilit de părți, până la concurența contribuției datorate.

[art. 174¹ alin. (6) - (7) Codul fiscal]

IV. Alte venituri pentru care se datorează CASS

2. Contribuția de asigurări sociale de sănătate

Beneficiarul veniturilor menționate nu are obligații declarative și de plată, cu următoarele excepții:

- Dacă contribuabilul obține venituri de la mai mulți plătitori și venitul net de la fiecare plătitor este sub nivelul a 6 salarii minime, însă nivelul venitului net cumulat realizat (din veniturile cu reținere la sursă și celelalte categorii pentru care se datorează CASS) este de cel puțin 6 salarii minime, contribuabilul declară CASS datorat în **Declarația unică finală**, în cotă de 10% din 6, 12 sau 24 salarii minime, în funcție de venitul realizat;
- Dacă CASS reținută de către plătitorul de venit este aferentă unei baze de calcul mai mici decât nivelul a 12 sau 24 de salarii minime brute pe țară, iar nivelul realizat al veniturilor cumulate este cel puțin egal cu 12 sau 24 de salarii minime brute pe țară, contribuabilul declară CASS datorat în **Declarația unică finală**, în cotă de 10% din 12 sau 24 salarii minime, în funcție de venitul realizat, luând în calcul contribuția reținută de către plătitorul de venit pentru stabilirea CASS rămasă de plată.

Plătitorii de venituri eliberează la solicitarea contribuabililor o informare cu privire la nivelul CASS reținute la sursă.

[art. 174¹ alin. (8) - (10) Codul fiscal]

IV. Alte venituri pentru care se datorează CASS

2. Contribuția de asigurări sociale de sănătate

Asigurare opțională

Dacă veniturile nete estimate sunt sub plafonul de cel puțin 6 salarii minime brute pe țară, contribuabilul se poate asigura **opțional**, prin depunerea declarației unice.

În acest caz:

CASS datorată = 10% x 6 salarii de bază minime brute pe țară, dacă **declarația unică estimativă se depune în termenul legal** (anul acesta - până la 27 mai 2024);

CASS datorată = 10% x numărul de luni rămase până la termenul legal de depunere a **declarației unice finale**, inclusiv luna în care se depune declarația (anul viitor - până la 25 mai 2025), dacă **declarația unică estimativă se depune după termenul legal de depunere a acesteia** (anul acesta - 27 mai 2024).

Persoanele care încep să realizeze venituri sau se încadrează în categoriile de **persoane exceptate de la plata contribuției** depun la organul fiscal competent, în termen de 30 de zile de la data la care a intervenit evenimentul, declarația unică estimativă și își recalculează obligația de plată reprezentând CASS datorată pentru anul în curs.

[art. 180 alin. (1) lit, a) și alin. (2), art. 183 Cod fiscal]

V. Situații de exonerare de la plata CASS

Contribuabilii/Plătitorii de venit la sistemul de asigurări sociale de sănătate, menționați la începutul prezentării, **care dețin o asigurare pentru boală și maternitate în sistemul de securitate socială din alt stat** membru al Uniunii Europene, Spațiului Economic European, din Confederația Elvețiană și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord sau în statele cu care România are încheiate acorduri bilaterale de securitate socială cu prevederi pentru asigurarea de boală - maternitate, în temeiul legislației interne a statelor respective, **care produce efecte pe teritoriul României, și fac dovada valabilității asigurării nu datorează CASS** pentru veniturile realizate potrivit prevederilor art. 153 alin. (2) din Codul fiscal

Documentele justificative privind asigurarea în alt stat pot fi:

- a) Document portabil A1;
- b) TR/R1 - Formular privind legislația aplicabilă;
- c) PM/RO101 - Certificat privind legislația aplicabilă;
- d) MD/RO101 - Certificat privind legislația aplicabilă;
- e) E104 - Atestat privind totalizarea perioadelor de asigurare, de muncă sau de reședință sau echivalentul în documente electronice structurate S041 - Răspuns la cererea pentru confirmarea perioadelor - tip de risc asigurat: boală și maternitate;
- f) TR/R2 - Totalizarea perioadelor de asigurare pentru persoanele îndreptățite la prestații în caz de boală și maternitate;
- g) QUE/ROU 104 - Atestat privind totalizarea perioadelor de asigurare în România sau de reședință în Québec;
- h) SRB/RO 104 - Atestat privind totalizarea perioadelor de asigurare.

Persoanele fizice păstrează documente justificative în vederea exceptării de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate, pe perioada de prescripție a dreptului organului fiscal de a stabili creanțe fiscale (5 ani de la data de 1 iulie a anului următor celui pentru care se datorează obligația fiscală).

Dacă organul fiscal a stabilit din oficiu CASS, pentru exceptarea de la plata acesteia, persoana care se încadrează în situația de exonerare depune la organul fiscal competent **"Declarația pe propria răspundere pentru exceptarea de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate" (formular 603)**, însoțită de documente justificative cum sunt cele mai sus menționate.

VI. Organul fiscal central competent pentru administrarea contribuabililor

Competența de administrare, respectiv de desfășurare a activităților în legătură cu înregistrarea fiscală, declararea, stabilirea, controlul și colectarea creanțelor fiscale, soluționarea contestațiilor, asistența/îndrumarea fiscală, aplicarea sancțiunilor în condițiile legii, revine organului fiscal teritorial în a cărui rază teritorială se află **domiciliul fiscal** al contribuabilului/plătitorului.

art. 1 pct. 2, art. 29 alin. (1) Cod de procedură fiscală

În cazul persoanelor fizice **organul fiscal competent este organul fiscal central în a cărui rază teritorială persoana fizică are adresa unde își are domiciliul, potrivit legii, sau adresa unde locuiește efectiv, în cazul în care aceasta este diferită de domiciliu.**

Chiar și în cazul persoanelor care desfășoară activități independente s-a instituit această regulă pentru ansamblul impozitelor datorate, chiar dacă domiciliul fiscal este sediul activității sau locul unde se desfășoară efectiv activitatea principală - Art. 1 din Ordinul ANAF nr. 2.021/2021 - competență specială aplicabilă de la 1 ianuarie 2022 care derogă de la art. 30 alin. (1) coroborat cu art. 31 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură fiscală prin care se realizează o concordanță cu administrarea impozitului pe venit și a contribuțiilor sociale prevăzută de art. 82 alin. (2)), art. 31 alin. (1) lit. a), art. 33¹ Cod de procedură fiscală), art. VI alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 11/2021

VII. Depunerea declarației unice

Declarația unică se depune, împreună cu anexele completate, dacă este cazul, astfel:

a) prin mijloace electronice de transmitere la distanță, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, respectiv:

- prin intermediul serviciului "Spațiul privat virtual" (SPV);
- pe site-ul e-guvernare.ro, cu semnătură electronică calificată.

Programul de asistență este pus la dispoziția contribuabililor gratuit de unitățile fiscale subordonate sau poate fi descărcat de pe site-ul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, la adresa www.anaf.ro.

https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/Declaratii_R/declaratie_unica.html;

b) în format letric, direct la registratura organului fiscal competent sau prin poștă, cu confirmare de primire.

Declarația se pune gratuit la dispoziția contribuabilului, iar data depunerii declarației în format hârtie este data înregistrării acesteia la organul fiscal sau data depunerii la poștă.

Conținutul declarației, precum și instrucțiunile de completare pot fi găsite pe site-ul ANAF

https://www.anaf.ro/anaf/internet/ANAF/asistenta_contribuabili/declararea_obligatiilor_fiscale/toate_formularele/#212n

VIII. Efectuarea plății obligațiilor fiscale

Modalități de îndeplinire a obligațiilor de plată

Ca modalități de efectuare a plăților către Agenția Națională de Administrare Fiscală, amintim:

- On-line, cu cardul, prin intermediul Spațiului Privat Virtual sau al platformei Ghiseul.ro;
- cu cardul bancar sau numerar la casieriile Trezoreriei Statului pe raza cărora contribuabilii/plătitorii își au domiciliul fiscal;
- prin virament bancar;
- cu mandat poștal, prin intermediul oficiilor poștale.

Informații suplimentare privind modalitățile de efectuare a plăților se regăsesc în Broșura privind modalitățile de efectuare a plăților către Agenția Națională de Administrare Fiscală de pe site-ul anaf.ro.

https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/AsistentaContribuabili_r/Brosura_plati_v2024.pdf

Bază legală

- Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G. 1/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;
- O.U.G. nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale;
- Ordin MF nr. 925/2017 privind aprobarea Nomenclatorului activităților independente pentru care venitul net se poate determina pe baza normelor anuale de venit, activități desfășurate de contribuabilii care realizează venituri din activități de producție, comerț, prestări de servicii
- Ordinul ANAF nr. 6/2024 pentru aprobarea modelului, conținutului, modalității de depunere și de gestionare a formularului 212 "Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice";
- Ordin nr. 1984/1070/2021 pentru aprobarea Procedurii de exceptare de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate a persoanelor fizice care nu au calitatea de contribuabil la sistemul de asigurări sociale de sănătate, precum și a modelului și conținutului formularului 603 "Declarație pe propria răspundere pentru exceptarea de la plata contribuției de asigurări sociale de sănătate"

Servicii oferite contribuabililor

ANAF oferă contribuabililor o serie de servicii care facilitează accesul la informații și îndeplinirea obligațiilor fiscale, după cum urmează:

- Pentru a beneficia de îndrumare și asistență cu caracter general, în domeniul fiscal, puteți apela **Call-center-ul ANAF la numărul de telefon: 031.403.91.60;**

- Pentru a adresa cereri de asistență, persoanele juridice, asocierile și alte entități fără personalitate juridică, precum și persoane fizice care desfășoară o profesie liberală sau exercită o activitate economică în mod independent în una dintre formele prevăzute de OUG nr. 44/2008 (...) vor utiliza **Formularul unic de contact** din contul propriu **Spațiul Privat Virtual** - selectând secțiunea Asistență și îndrumare de specialitate în domeniul fiscal. De asemenea serviciul **Spațiul Privat Virtual** poate fi utilizat pentru a solicita informații personalizate privind situația fiscală;

- Pentru consultarea sesiunilor de îndrumare și asistență privind înregistrarea persoanelor juridice în Spațiul Privat Virtual, puteți accesa secțiunile **ANAF>Servicii Online>Înregistrare/Înrolare persoane fizice și juridice în Spațiul Privat Virtual;**

- Pe secțiunea **ANAF>Asistență Contribuabili>Servicii oferite contribuabililor** sunt publicate **Ghiduri curente și alte materiale informative** precum:

- Ghidul privind tratamentul fiscal aplicabil veniturilor obținute de persoanele fizice din prestarea unor activități de înfrumusețare corporală, care poate fi consultat accesând link-ul:

https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/AsistentaContribuabili_r/Ghid%20privind%20tratamentul%20FRUMUSETE%20actualizat%202024.pdf;

- Broșura privind Declarația unică - 2024 (Formular 212), care poate fi consultat accesând link-ul:
https://static.anaf.ro/static/10/Anaf/AsistentaContribuabili_r/Despre_DU_2024.pdf.